

Beknopte beleidsnotitie t.a.v. het bestrijden van seksuele intimidatie en grensoverschrijdend gedrag.

Inleiding.

Aanleiding voor deze notitie is de behoefte dat elke vrijwilliger binnen onze vereniging die in contact komt met onze cursisten een Verklaring Omtrent Gedrag kan overleggen. Voor sportverenigingen bestaat de mogelijkheid om deze gratis aan te vragen. Om tot gratis VOG's te komen moet er beleid gemaakt worden op het gebied van het bestrijden van seksuele intimidatie en grensoverschrijdend gedrag. Daarbij moet je denken aan preventie en aan procedures die in werking gaan als er iets mis is. In onze aanvraag voor die gratis VOG's ontbrak tot nu toe dit beleid. Dit mag in eerste instantie een externe motivatie zijn; er is weinig overleg voor nodig om te begrijpen dat beleid een logisch uitgangspunt moet zijn.

Beleid op dit gebied maak je niet in je eentje, maar doe je samen, waarbij het bestuur het voortouw moet nemen.

We hoeven niet alles alleen te doen. Grondslag aan dit verslag is de *Toolkit Beleid voeren tegen Seksuele Intimidatie en ander Grensoverschrijdend Gedrag Voor sportverenigingen*. Binnen Reddingsbrigade Nederland is Oscar Kramer aangesteld als beleidsmedewerker en hij is beschikbaar als vraagbaak op dit gebied. En op de website '[Samen naar een veiliger Sportklimaat](#)' kunnen we nog meer informatie vinden over materialen en trainingen die momenteel gebruikt kunnen worden om met onze vereniging aan iedereen een leuke en zo veilig mogelijke sportomgeving te kunnen bieden.

Wat we al hebben.

We staan er niet helemaal blanco in. We hebben binnen onze vereniging een vertrouwenspersoon. In de ontwikkeling van beleid kan hij de basis zijn waaruit een netwerk kan groeien om hulp te bieden als er iets mis is. De vertrouwenspersoon wordt dan tevens een vertrouwenscontactpersoon naar overkoepelende instanties.

Wat betreft ons aannamebeleid.

Wij leiden ons eigen kader op. We kennen dus ieder lid dat bij ons gaat lesgeven, of in zijn algemeenheid een kaderfunctie heeft. Een aannamebeleid is daarom nooit echt omschreven geweest. Externe instroom komt dikwijls van een andere brigade, of in de persoon van een ouder die hulp biedt. De lijntjes zijn kort. En net als bij ons eigen kader zullen we bij externe instroom een VOG vragen. Samen met het omgangs- en gedragsregels zouden zij voldoende waarborgen moeten bieden.

Wat we op korte termijn kunnen doen.

In de Toolkit staan een aantal zaken genoemd die we vrijwel onmiddellijk in kunnen voeren, omdat ze zo vanzelfsprekend zijn dat niemand daar bezwaar tegen kan hebben, maar die op momenten dat het ertoe doet ons in de goede richting kunnen sturen.

Denk daarbij aan omgangsregels en gedragsregels.

Ongangsregels kunnen gezien worden als algemene uitgangspunten voor gedrag. In de sport is de relatie tussen de opleider en de sporter erg belangrijk. Daarom heeft de georganiseerde sport gedragsregels vastgesteld. Deze gedragsregels zijn gericht op trainers, coaches, begeleiders, opleiders en kaderleden en maken deel uit van het Tuchtreglement van de sportbond. Binnen onze vereniging is overigens vooral sprake van opleiders, want leren zwemmen en in het verlengde daarvan zwemmend en varende redden is onze belangrijkste taak. Toch zullen we ons in dit document bedienen van de neutralere naam begeleider.

De gedragsregels geven aan waar de grenzen liggen in het contact tussen begeleider en sporter.

Het bekendmaken van de 'Gedragsregels begeleiders in de sport' laat zien dat wij werk maken van het tegengaan van Seksuele Intimidatie en dat kan preventief werken. Daarbij is het belangrijk dat iedereen die betrokken is bij de sportvereniging op de hoogte is van deze gedragsregels. Het is dus belangrijk om als bestuur dit te delen met onze leden en begeleiders en te vragen deze te onderschrijven.

Omgangsregels

1. Ik accepteer en respecteer de ander zoals hij is en discrimineer niet. Iedereen telt mee binnen onze brigade.
2. Ik houd rekening met de grenzen die de ander aangeeft.
3. Ik val de ander niet lastig.
4. Ik berokken de ander geen schade.
5. Ik maak op geen enkele wijze misbruik van mijn machtspositie.
6. Ik scheld niet en maak geen gemene grappen of opmerkingen over anderen.
7. Ik neger de ander niet.
8. Ik doe niet mee aan pesten, uitlachen of roddelen.
9. Ik vecht niet, ik gebruik geen geweld, ik bedreig de ander niet, ik neem geen wapens mee.
10. Ik kom niet ongewenst te dichtbij en raak de ander niet tegen zijn of haar wil aan.
11. Ik geef de ander geen ongewenste seksueel getinte aandacht.
12. Ik stel geen ongepaste vragen en maak geen ongewenste opmerkingen over iemands persoonlijk leven of uiterlijk.
13. Als iemand mij hindert of lastigvalt dan vraag ik hem/haar hiermee te stoppen. Als dat niet helpt, vraag ik een ander om hulp.
14. Ik help anderen om zich ook aan deze afspraken te houden en spreek degene die zich daar niet aan houdt erop aan en meldt dit zo nodig bij het bestuur.

Bovenstaande omgangsregels zijn eigenlijk stuk voor stuk helemaal vanzelfsprekend. Omdat ze misschien niet direct afdwingbaar zijn geven ze hoe dan ook kaders aan waarbinnen contact van leden en cursisten onderling zich moet afspelen. Mensen zijn hierop in ieder geval aanspreekbaar.

Gedragsregels

Deze gedragsregels zijn anders dan de omgangsregels afdwingbaar. Als een of meerdere gedragsregels overtreden worden dan kan daartegen actie ondernomen worden.

Hieronder een overzicht van de 'Gedragsregels begeleiders in de sport' zoals vastgesteld binnen de georganiseerde sport:

1. De begeleider moet zorgen voor een omgeving en een sfeer waarbinnen de sporter zich veilig kan voelen.
2. De begeleider onthoudt zich ervan de sporter te bejegenen op een wijze die de sporter in zijn waardigheid aantast, én verder in het privéleven van de sporter door te dringen dan nodig is in het kader van de sportbeoefening.
3. De begeleider onthoudt zich van elke vorm van (machts-)misbruik of Seksuele Intimidatie tegenover de sporter.
4. Seksuele handelingen en seksuele relaties tussen de begeleider en de jeugdige sporter tot zestien jaar zijn onder geen beding geoorloofd en worden beschouwd als seksueel misbruik. De begeleider mag de sporter niet op een zodanige wijze aanraken dat de sporter en/of de begeleider deze aanraking naar redelijke verwachting als seksueel of erotisch van aard zal ervaren, zoals doorgaans het geval zal zijn bij het doelbewust (doen) aanraken van geslachtsdelen, billen en borsten.
5. De begeleider onthoudt zich van (verbale) seksueel getinte intimiteiten via welk communicatiemiddel dan ook.

6. De begeleider zal tijdens de opleidingen, wedstrijden en reizen gereserveerd en met respect omgaan met de sporter en met de ruimte waarin de sporter zich bevindt, zoals de kleedkamer of de hotelkamer.
7. De begeleider heeft de plicht - voor zover in zijn vermogen ligt - de sporter te beschermen tegen schade en (machts)misbruik als gevolg van Seksuele Intimidatie. Daar waar bekend of geregeld is wie de belangen van de (jeugdige) sporter behartigt, is de begeleider verplicht met deze personen of instanties samen te werken, opdat zij hun werk goed kunnen uitoefenen.
8. De begeleider zal de sporter geen (im)materiële vergoedingen geven met de kennelijke bedoeling tegenprestaties te vragen. Ook de begeleider aanvaardt geen financiële beloning of geschenken van de sporter die in onevenredige verhouding tot de gebruikelijke dan wel afgesproken honorering staan.
9. De begeleider zal er actief op toezien dat deze regels worden nageleefd door iedereen die bij de sporter is betrokken. Indien de begeleider gedrag signaleert dat niet in overeenstemming is met deze gedragsregels zal hij de daartoe noodzakelijke actie(s) ondernemen.
10. In die gevallen waarin de gedragsregels niet (direct) voorzien, ligt het binnen de verantwoordelijkheid van de begeleider in de geest hiervan te handelen.

Conclusie.

Deze inleiding propageert een praktische aanpak om op korte termijn invulling te geven aan beleid op gebied van seksuele intimidatie en grensoverschrijdend gedrag. Werkende weg kan daarna gekeken worden hoe procedures uitgewerkt moeten worden als er iets misgaat. Dat zou uiterlijk eind 2018 zichtbaar moeten zijn.

In de bestuursvergadering van 28 februari 2018 is deze notitie besproken. De omgangsregels zijn naar de webmaster gestuurd om op de website geplaatst te worden.

Eindhoven februari 2018, Jos de Greef, secretaris